Nomenta 1557

N. 189 Interinement van Erijn Gysbertsz int Gij

Alsoe Erijn Gysbertsz wonende int Gij den houc
prouincie van Utrecht gepresenteert heeft Hiertheuc oirsche brieuen
van Demissie ende nodersladtse en hem gepeert recht ende gerechtigheit
van wegen van Jubbertsz Jan Gladder inhoudende de boorch
brieuen quitschelding ende vant boorschrieuen fiscal / mitsgaders van allen
boeten ende brueiten corporele ende criminele behoudens satisfactie
ende betalinge der geinteresseerde partijen / amendeerinnelic / Jhoselie
van geerstelijke rosten ende mischen van Jus Licie broeder
blijkende bijde boorsch brieuen van Demissie daer van zijnde
hier nae van woorde tot woorde volgende / Robert Graue
van Nijrostein Landtheere van Oenbijghe / Gouuerneur
ende Capitein generael der verenichde Nederlantsche
prouincien / Doen te weten allen Jegenwoordigen ende
toecommende dat wij ontfangen hebben doetmoedige
supplicatie van Erijn gysbertsz wonende int Gij
inhoudende hoe dat op nachdach anno 86 ten avonde
tachtentich ten huijse van eenich Cornelis gysbertsz
bleerdt aldaer by malcandersch vergadert zijn geweest
om een kan bier offte twee te drinchen / den pastoor vant

Ten ende Cornelis Jansz. wederwille Cornelis Jansz. ter stondt
int voorschreven gesellschap gebroecht heeft eenen Jan
Lubbertsz. Ende nademen die voorschreven twee personen
met seer lange geseten ende mitten anderen gedronken hebben,
so den voorschreven Cornelis Jansz. naer huys gegaen ende
ter selver tyt is aldaer gekommen den supplicant dienende
int eerste metten voorschreven Cornelis ende Lubbertsz.
den zienden aldaer den voorschreven Jan toor ende Jan
Lubbertsz. heeft de zelve gebraecht oft hemlyck
beliefde dat hy metten voorsz. daer mede denoterende
den zelven Jan toor ende Jan Lubbertsz. een bier oft
twee verdrinken mochte, seggende Goe heere zy suiker
met en begeerden dat hy suppliant geerne buyt heerlynder
gesellschap blyven wilde, daer op zy hem geantwoort hebben
dat hy haer vervellen sou, Ten tegenwoordigen twelcke
is hy suppliant aldaer byden voorschreven Jan toor ende
Jan Lubbertsz. gaen sitten, ende heeft mit hemlynden in alder
civiliteyt sonder eenige questie offe twist te maeken
een vryl tyts gedronken tot dat de voorschreven Jan toor
van syn dienstmaecht gehaelt synde om huys te commen
eten begeert heeft naer huys te gaen ende dat men tot
dien fyne het gelaet rechtmen sonde, Ende
de voorschreven Cornelis Jansz. regard nemende vrie
mitten eersten by tgelaet gebleeft ende vrie daer lest

by geromnuchy ende eerst geschenden wras heeft den pastoor
ende de voorschreuen Jan Lubberts als vrobielhee aldaer van
wegen aff totten lesten gewweest hadden geweerlicht ende
op wyff bier, Den voorn Cornelis Jans op drye byer sochy
eerst gegaen wras ende den supplicant op twee bier, omdat hy
alder lest by geromnuchy wras, Jegens vrobelhee rechtuerdigh
hoe wel dat nyemant mit reden yet te seggen en hadde
soe heeft nochtans den voorn Jan Lubberts mit wrede
wroorden gequereleert ende gesent, als dat het voorschreuen
gelach naer behoeren myet een wras geneerlicht ende dat hy
dackomme soe veel myet een wrilde geuen als hem geenstet
wrerde, Wachtop den voorschreuen Cornelis geyserts
geantwoort ende geremonstreert heeft dat hy het voorsch
gelach alsoe geneerlicht hadde omme redenen bouen verhaelt,
Dan en heeft nuenwel de voorschreuen Jan Lubberts
hem nette voorschreuen redenen myet wrillen contenteren
maer zeer veel onhebbelycke wroorden jegens de voorschreuen
reetheinge gemaeckt, sulx dat hy supplicant ten lesten
jegens hem gesent heeft desse ofte diergelycke woorden
wanen Jan Lubberts wrat maecht gy dat al wroorden
ons laet den wrilcot reetheinen soe het behoort ende ons
betaelen het en draecht geen honderd guldens, Ende
heeft hy supplicant dienuolgende oorth den voorschreuen
Cornelis geyserts twee blanken gegeuen, seggende

daer syn myn twee bier / Ick gecreg een ortgen wuer dat sal iets
wel cryghen / Maer maer alsoe die voorschreuen Jan Lubberts
soetende (als het schijnt) den wolff noch myet op een Hielde
wan te clagen ende Jangelen Jegens de voorschreuen zeitrenning
heeft die suppliant / teratuelick geinpetiert dese woorden /
wanen Jan Lubberts wat maecht ghy daerom all woorden
daer by noch volgende tyrene hier naer volcht ghy denotrende
den voorschreuen Jan Lubberts wecht wel dat ghy my
eens in myneen Jongen daegen gesmeten hebt / geest twee
offe drie ceine wan / Ick wil gaerne alle dinck doot ende te myet
drinken / Twelck bynden voorschreuen Cornelis Gysberts
gehoort synde zijnde tegens den suppliant Cryn ghy berts
en wilt daerommme geen woorden maecken schort ghy maer een
wan die wilt gaerne gaen ende tappen daer op de suppliant
weder geantwoort heeft Ick en sal daer myet een wroort meer
aff maecken / Ende al wat dat hy suppliant daer mede
den voorn Jan Lubberts geen oorsaecke gegeuen en hadde / omme
Jegens hem eenige quaetelicken te mouenen ende wel myn om hem te grijpen
Dat heeft hy nochtans tegens den voornoemden Cornelis gysberts
gesent Ick en wil myet hebben dat ghy die wan tapt Ick heb
selfs wel de macht sijnde voorts Jegens den suppliant onder
reuerentie gesproken Ick heb den bruyn wan b. Cryn ghy moecht
b. moeder daerop brengen / Heb ick b. eens geslagen ghy moecht
myn wederom slach dan ick en achte b. myet / Ick hebbe noch

een oirlof vonnisse tot een schaepherder dart sal b noch bee[l] op
commen ende sonder enige vorder bevorden te gebruycken heeft
terstont syn opsteertlier buytgetogen ende daer mede den suppliant
zeer furieuselicklich gecaygrasseert ende naer hem gestreckt onder
vongen dat de suppliant die zijnen een muyr sat hebbende aende
eene syde de boorschreuch pas toor ende aen d'ander syde des zeelfs
pastoors dienstmaecht myet commende ouchsulcx den zeluen Jan
Lubberts zij ontbeyrlich eynstelich genoodzaect is geweest syn opsteertlier
mede buyt te trecken op hem te verbeeden. Ende bevelch by den
boorschreuch Jan Lubberts zij gesyen synde, ende myet bevillende
affaten heeft in syn handt genomen een Caetsbalger daer mede
hy oock naeden suppliant seer vinnichlyck gesloten ende eynstelich
een syn hoeft geblockt ende geslaeghen heeft, Ende den suppliant
daer naer oock een knodde in syn handt cryegende een beyltgyn hem
daer mede gedefendeert ende den boorschreuch caetsbalger soe lang
alst hem mogelyck bleef ontslaeghen heeft tot dat hy Jan Lubberts
verlatende bleef den Caetsbalger myt synen opsteertlier in syn
handt onder den boorschreuch knotsie geloegen, ende den suppliant
onder de voeten gebworpen heeft myenende hem suppliant aff
te maeten, Ende vorder te setten hebben de boor
Cornelis gysberts zij ende syn huysvrouwe myt gaeten die dienstmaecht
vande boorschreuch pastoor, ende de huysvrouwe vande boorschreuch
Jan Lubberts zij den zeluen myt groote meer stirheyt ende Craeyt
van den suppliants lyff getraeten ende daer naer ter deuren buyt
gestoten sonder datmen dan ter tyt gebeeten heeft dat den
boorschreuch Jan Lubberts zij gequetst bleef dan ter tondt

daer naer liggende optten brenck voor die deure van den voorschreven
Cornelis zyn bertoch, heeft mach hem benonden bloechende achter zyn slinckter
hant / ende zyn cledersch los gedach zynde in benonden dat hy noch gebbon
bbab achter zyn slinckter schoubber / ende omtrent die corte ribbe inde
selue zyde ende in binnen tbbee ofte drie dagen daer naer tot des
supplicants groot laetbbesen deser sbenelt overleden / sonder dat de
supplicant eenich sinne sbeet te seggen dat hy den voorschreven Jan
lubbertsz gebbont ofte gequetst heeft maer laet hem dunckten
dat hy Jan lubbertsz int voorstellen sich selffs sal gequetst
hebben hoe sbel dat den supplicant indien hy de voorschreven quetsure
gemsligeert hadde hem sbel zoude vromen defenderen ende seggen
tselue gedaen te hebben tot syne notelycke defensie soe het
lichtelycke te considereren is buyten premissen indien die suppliant
hem met te sbeere en hadde gestelt dat hy vande voorschreven
Jan lubbertsz buyten eenige tbenstel affgemaeckt soude hebben
gebbeest / Ende albbast dat vromme dat mych die Haetsche
sbel insiende hy suppliant ter causse vanden voorschreven manslach
in gelyckerley maniere en soude cunnen gevulpeert sborden als met
hebbende geleyedert moderamen inculpate tutele memaer dat
hy zoude redene soude hebben gehadt om sich te purge te geven
ten ende hy vande voorschreven manslach puyr suyver ende
innocent verclaert soude sborden sonderlinge soe hy suppliant noyt
van eenige quade feyten oft meschuyen ofte dat hy een voorbechter
ofte keyver soude zyn achterhaelt is ende dat ter contrarie
een yegelick kennelycke is dat den voorschreven Jan lubbertsz

myn bestle geschelschappen dair hy commerseerde dirtebbiles tebist ende
tebiedracht gebboonlyrse ebbes te maerkeyn morchtrano ony alle
sterterheyto ebille heeft den suppliant mitte kinderen ende maeste
brunden handen voorschreuen van Lubbertoes gescoet, die ebbelrien
aenschoen nemende op hiet geschieden bander Eautre handen suppliant
andere myet begeert en hebben dan dat hy aen henrien handen betaelen
sonder zelfhere penningen ebben ende schoen ommme onder den armen
gedestrubueert te ebbenden zoeden sent. Versoenende zeer
ootmoedelyrse dat ons gelieuen zonden heen den voorschreuen nederslach
te pardonneren ende tot dien eynde te dagen depesthieren bechoorlicke
bueuen van Remissie in forma. Ocest dat ebn die zaeken
voorschreuen ontgemeert ende hierop gehadt tadunc van die handen
hone provinciaal van Utracht den voornoenden Erynn Jyslerto
gemeynen ebbende tsynder bede ende supplicatie ende heen willende in
dit stuck gratie ende genade preferaren voor rigeur ende
strengheyt van rechte hebben indien genaelle als bouen bergenen
quytgescholden ende gerecommitteert bergenen schelden quyte ende
remitteren buyt onse sonderlinge gratie mits desen tsynt ende
manslach bouen bertaelt mit schaden alle peynen boeten ende amenden
corporele ende criminele daerinne hy ter cause van dien mit dissen
aenleeft zeyend ons ende justitie misdan ende misbruyt mach
hebben ende hebben heen daer aff vbedergeven tsint ende gerestituert
tot synen goeden name ende fame indien lande van Utracht ende tot
zynen onuerbeurde goeden indien hy eenige heeft alsoe hy ebb
voorde toeloempste van dien manslach voorschreuen Imponerende

hier op eyn eydbrich verzegen ende silentium Den Procureur generael
van den Hove van Utrecht, ende allen anderen rechteren ende officieren
van Zyn Syn, satisfactie eischt ende alvoren gedagen Den
geinteresseerde partyen soe verre die noch niet gedagen zyn ende
eenige dagen toe staet eenlyck alleenlick, Ten hondelicken dat
die voorschreven supplicant gehouden vort tvoorschreven steyt
ende manslach Jegens ons Eenlyck te betteren, met gelegenthent
van den misdaet ende faultheyt van syne goederen achtervolgende
dordonnantie daer op gemaect ende bouwen dien te betaelen die
redelycke costen van Justitie indien eenige ter cause voorschreven
gestanden zyn alles tot taxatie ende arbitraige van die Landen
Provincialen Stadt Utrecht die van daer toe committeren Ofte
van ons ontbieden ende beveelen dat voor Heen geroepen den gheenen die
behoeren geroepen te zyn, En proceedeen van den ende denselyck
tot verificatie ende interinementie van dezen met Hoer formie
Jnhouden ende ter arbitraige ende taxatie van den amende eenlic
ende ex tenso van Justitie voorschreven van elcke interinement den
suppliant gehouden sal zyn indien voorschreven Stadt Utrecht
te verwolgen ende deselve Jegenwoordige aldaer te commen
presenteren binnen ses maenden nae trommele op pryne van te
betalen ten effect van dien, Ende dat gedaen ende de
voorschreven amende eenlic getaxeert ende betaelt Zynde
in Handen van den gheenen van den ontfangere dat behoren Zal
die gehouden voert daer van ontfanck te maeken rechteninge
bevoys ende reliqua te doen mitte andere penningen van synen

ontfanck zy allen anderen richtenten ende officieren zeyendbaerlich ende
toecommende offte heuren stedehouderen ende negyelicke van hem dieck
aengaen sal doch laeten ende gedoegen den voornoomden supplicant van
onse zeyendbaerdige gratie ende quytscheldinge in voegen ende
manieren voorschreven zu stellenck vredelyck ende rubbelyck
genieten ende gebruycken, Sonder hem te doen offte laeten
geschieden nu noch in toecommende tyden eenich hinder offte
moeynisse ter contrarie, Ter indien zyn lyff offte eenige
van synne getronfisquerde goederen dacromme gevangen becommert
belet offte gearrestueert waeren dat zy die selue stellen terstont
ende sonder vertreck tot volcommen vertellinge ende deliurantie
Ende ten ende dat dit goet vast ende gestedich blyue
ten eubigen dagen, soe hebben wy tsegel van Justitie wanden
voorschreven houe hier onder ach doen hangen, Schoudelyck
in andenen zaeken ons recht ende negelyck tsynen in allen
zegenen binnen der Stadt van Utrecht den xxvi maerten
anno xv c lxxxiii ende tachtich, Op die plyctue tont
gestreven van zyn grolleniers, Noch liggen tondt
ex relatie van myn heere de Graue van Nuenaer Moers
Limborch ons Stadthouder ende Capitein Inwel des furstendoms
Gelre Graefschaps Sutphen Stadt steden ende
landen van Utrecht ende Ouerysel, Onderteynert Crisp
Hnes besegelt mit ecn segel van Roeden van Wassche beneden van hangen
in dubbelden sterte, Hadde oetmoedelicke aenden houe versocht
ende geobtineert citatie van vrachte van bande vbeleite

Substituyt bandeh procureur generael bandeh selueh Heere Willem
de Ridder Maerschalck des ouerquartiers Stants van Utrecht
de abedisse van Jan lubbertsz Gerrit henricksz ende
Philips lubbertsz voor haer selueh ende die voorschreuen
Gerrit ende Philips mede als voorsteh ende mombaers ouer
domminudige kynderen bandeh voorschreuen Jan lubbertsz ghehuwt
als naeste vrunden ende magen bandeh selueh Jan lubbertsz
nedergeslagen berdachuert ablaeh ghebeghert te comen ende
comparerch voordeh voorschreuen heere opdeh xxbeh Maeij 1587
Ten ablelchen daeghe dienende d'impetrant comparerende in rechte
geassistert met Meester Paulus Goest Synen
advocaet ende Meester bande Sandt Synen procureur
gerepresenteert hadde Synne opene brieuen van Remissie
Versoenunge ontslagingh bande personelic comparantie Ende
alsoe Gerrit van Ryssbergh procureur comparerende voorts
voorschreuen naeste vrunden ende de Procureur Jacob voor
hem selueh ende mede voordeh voory Maerschalck omme ten
principale tantvoordeh bydeh heere dach gerechtigert Synde
mopende de promisse consenterendeh Ende ontslagingh hadde thoff
deh impetrant by promisse ontslagen bande personele comparantie
op Hantwastinge van tallen tydeh des termaent Synde bleef voory
in persoen te comparerenh Ende alsoe d'voory Procureur
generael ende Maerschalck vant ouerquartier Stants
van Utrecht nadertsant antwoordende deur Heere Procureur

ten Interrimentse ende boorstehreuch brieuen consenterende als
van gelycken consenterenden de boorstehreuch meestere Brunden van
wedergeslagen volgende die soenbrieue hadde t boorstehreuch hoff
den voorn Eende daer van tzynen versoecke verlecht ende
hem ordonnerende zyn sake behoorlicken gefuerneert onder den home
te leueren binnen veertichen dagen doen sterstromende Ten vbelichen
appte d'impetrant gefuerneert hebbende hadde ontmoedelicken
aenden zeluen home verzocht Interrimement vande selue brieuen van
Remissie, T boorstehreuch hoff gesien de zeluen brieuen van Remisse
soenbrieue ende andere verificatien daer by geexhibeert doende clerken
heeft gecondemneert ende condemneert bij desen den impetrant voor amende
ciuile aen handen vanden Rechtere vande exploicten te betaelen de som
van vijftich gulden off hem daer van te breeden te stellen
van t vbele ende verstirch zal moegen gaen, Condemnerende hem
noch aen handen vanden gecosten die t behoeren sal te betaelen die gerechtelicken
costen ende misen van Justitie Indesen gedaen, Ende die boorstehreuch
amende ciuile ende misen van Justitie betaelt zynde heeft
t boorstehreuch hoff geinterimeert ende Interimeert bij desen de voorn
brieuen van Remissie naer zyne forme ende Inhouden, Imponerende
hierop aen den Rubrich zyn zwygen ende silentium den Procureur ende stellen
van desen home, Waerschaeft vant ouerquartier ende stellen
andere Justiciers, officiers, dienaeren ende onderseaten van Vlaen
hem ende elck van hemlieden beuelende dat zy den Impetrant
van zyne boorstehreuch brieuen van Remisse ende desen Interimeinte

dach laeten ende gedogen rüstelicke vredelicke ende bolommelicken
genieten ende gebruycken sonder hem tedoen offe laeten geschiedt
eenich hinder lettsel offe moyenisse ter contrarie In eeniger
maniere/ Alles gedaen Uytcrecht by Luys Jacques
Hellinejaene President/ Ruysch/ Loon/ Vedeland ende
Wynhoff Raeden ende gecommitteerdt den sij ten Herenbrie
15 8 7

Beernt Cuerts gebannen

N.190

Noch Beernt cuerts geboren tot Schimmelendorp inden lande van
Cleve buyten poyne ende banden van ysere beleiden heeft dat hy ten
platten lande gesonts lichaems heeft loopen bedelen ende mede nu onlangs
inden dorpe van Maersen den huysluyden fortse ende gewelt abgedaen
tabelerie myet een bichoirt ongestraft te blymen/ Soe ist dat
Choff den voorschreuen Beernt cuerts gebannen heeft ende
bandt hem bij desen buyten de Stadt ende Landen van Utrecht
Holland ende Zeeland den tyt van Eyff Jaren sonder gedurende
den voorschreuen tyt dach ofte nacht binnen te commen op peyne van
lyffstraffe/ De voorschreuen Stadt ende vryheyt vandich
te ruymen binnen sonnenschyn ende de voorschreuen landen binnen
drie dagen nae date van desen/ Gedaen by Luys President/
Hroungellen/ Ruysch Loon ende Wynhoff opden 29 Maerten 1588